

2024/903

22.3.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2024/903

av den 13 mars 2024

**om åtgärder för en hög nivå av interoperabilitet inom den offentliga sektorn i hela unionen
(förordningen om ett interoperabelt Europa)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 172,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det är nödvändigt att stärka utvecklingen av gränsöverskridande interoperabilitet för nätverks- och informationssystem som används för att tillhandahålla eller hantera offentliga tjänster i unionen, så att offentliga förvaltningar i unionen kan samarbeta och få offentliga tjänster att fungera över gränserna. Det befintliga informella samarbetet bör ersättas med ett tydligt rättsligt ramverk för att möjliggöra interoperabilitet mellan olika förvaltningsnivåer och -sektorer och för att underlätta sömlösa gränsöverskridande dataflöden för genuint europeiska digitala tjänster som stärker den inre marknaden, med iakttagande av subsidiaritetsprincipen. Interoperabilitet inom den offentliga sektorn har stor inverkan på den rätt till fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital som fastställs i fördragen, eftersom betungande administrativa förfaranden kan skapa betydande hinder, särskilt för små och medelstora företag.
- (2) Genom samarbete om gränsöverskridande interoperabilitet mellan offentliga myndigheter kan gemensamma utmaningar, särskilt i gränsregionerna, hanteras och sömlösa gränsöverskridande dataflöden säkerställas.
- (3) Unionen och medlemsstaterna har i mer än två årtionden arbetat för att stödja moderniseringen av offentliga förvaltningar genom digital omvandling och för att främja de djupgående sammanlänkningskräv som krävs för ett genuint europeiskt digitalt område. I sitt meddelande av den 9 mars 2021 med titeln *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet*, underströk kommissionen behovet av att påskynda den digitalisering av offentliga tjänster som ska ske senast 2030, inbegripet genom att säkerställa interoperabilitet på alla förvaltningsnivåer och för alla offentliga tjänster. Dessutom fastställs i Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 ⁽⁴⁾ ett tydligt mål om att 100 % av de viktigaste offentliga tjänsterna ska vara tillgängliga online senast 2030. Vidare ökade Covid-19-pandemin digitaliseringstakten, vilket tvingade offentliga förvaltningar att anpassa sig till onlineparadigmet, inbegripet för gränsöverskridande digitala offentliga tjänster samt för smartare och grönare användning av teknik i enlighet med de klimat- och energimål som fastställs i den europeiska gröna given och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 ⁽⁵⁾. Den här förordningen syftar till att på ett betydande sätt bidra till dessa unionsmål genom att skapa ett strukturerat samarbetsramverk för gränsöverskridande interoperabilitet mellan medlemsstaterna och mellan kommissionen och medlemsstaterna för att stödja inrättandet av digitala offentliga tjänster och därigenom bidra till att minska kostnader och tidsåtgång för medborgare, företag och den offentliga sektorn.

⁽¹⁾ EUT C 184, 25.5.2023, s. 28.

⁽²⁾ EUT C 257, 21.7.2023, s. 28.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 februari 2024 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 4 mars 2024.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/2481 av den 14 december 2022 om inrättande av policyprogrammet för det digitala decenniet 2030 (EUT L 323, 19.12.2022, s. 4).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (*europeisk klimatlag*) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

- (4) För att öka den gränsöverskridande interoperabiliteten i unionen är det absolut nödvändigt att understryka att interoperabilitet, även om den är av yttersta vikt, inte ensam säkerställer att transeuropeiska digitala offentliga tjänster är tillgängliga och sömlösa. Ett övergripande och hållbart ekosystem av digitala infrastrukturer, med adekvat ekonomiskt stöd, är lika viktigt för att uppnå de mål som fastställs i beslut (EU) 2022/2481. I linje med kommissionens meddelande av den 30 juni 2021 med titeln *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden – för starkare, sammanlänkade, resilienta och välmående landsbygdsområden 2040* bör särskild uppmärksamhet ägnas åt att utvidga konnektiviteten till landsbygdsområden och avlägsna områden inom unionen, områden som påverkas av industriell omställning och regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom öar, gränsregioner och bergsregioner, för att säkerställa att fördelarna med den digitala omvandlingen är förenliga med och stöder etablerade unionsinitiativ för ökad regional inkludering och konnektivitet.
- (5) Vid den utveckling av gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster som fastställs i denna förordning bör rättslig interoperabilitet beaktas. Som en katalysator för utvecklingen av organisatorisk, semantisk och teknisk interoperabilitet underlättar rättslig interoperabilitet utnyttjandet av fördelarna med gränsöverskridande interoperabilitet generellt, inbegripet snabb tillgång för medborgare och företag till information, snabbare förfaranden och tjänster och minskning av administrativa hinder. Eftersom språkbarriären är ett av hindren för interoperabilitet, för vidareutnyttjande av lösningar och för inrättande av gränsöverskridande tjänster, är vidare semantisk interoperabilitet viktig för att underlätta ändamålsenlig kommunikation i olika flerspråkiga miljöer, inbegripet på regional och lokal nivå.
- (6) Transeuropeiska digitala offentliga tjänster är digitala tjänster som unionsentiteter eller offentliga myndigheter tillhandahåller varandra eller fysiska eller juridiska personer i unionen, och som kräver interaktion över medlemsstaternas gränser eller mellan unionsentiteter eller mellan unionsentiteter och offentliga myndigheter, genom deras nätverks- och informationssystem. Transeuropeiska digitala offentliga tjänster bör omfatta bland annat viktiga offentliga tjänster enligt definitionen i beslut (EU) 2022/2481, som omfattar samhällsviktiga tjänster som är relevanta för viktiga händelser i fysiska personers liv, såsom att hitta ett arbete eller studera, och sådana som är relevanta för juridiska personer under deras professionella livscykel. Viktiga offentliga tjänster av transeuropeisk betydelse är avsedda att leda till stora fördelar för medborgare när de blir interoperabla över gränserna. Exempel på transeuropeiska digitala offentliga tjänster är tjänster som, genom gränsöverskridande utbyte av data, möjliggör ömsesidigt erkännande av akademiska examensbevis eller yrkeskvalifikationer, utbyte av fordonsdata för trafiksäkerhet, tillgång till socialförsäkrings- och hälsodata, inbegripet pandemi- och vaccinationsintyg, tillgång till system med en enda kontaktpunkt, utbyte av information om beskattning, tull, ackreditering av offentlig upphandling, digitala körkort eller handelsregister, och i allmänhet alla de tjänster som genomför "engångsprincipen" om tillgång till och utbyte av gränsöverskridande data.
- (7) Utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet att definiera vad som utgör offentliga tjänster uppmuntras unionsentiteter och offentliga myndigheter att reflektera över användarnas behov och tillgänglighet vid utformningen och utvecklingen av sådana tjänster, i linje med den europeiska förklaringen av den 15 december 2022 om digitala rättigheter och principer för det digitala decenniet ⁽⁶⁾. Dessutom uppmuntras unionsentiteter och offentliga myndigheter att säkerställa att personer med funktionsnedsättning, äldre och andra utsatta grupper kan använda offentliga tjänster på tjänstenivåer som är jämförbara med dem som erbjuds andra medborgare.
- (8) En ny styrningsstruktur, med styrelsen för ett interoperabelt Europa (*styrelsen*) i centrum, bör inrättas och ha ett rättsligt mandat att, tillsammans med kommissionen, driva på vidareutvecklingen av gränsöverskridande interoperabilitet i unionen, inbegripet det europeiska interoperabilitetsramverket (European Interoperability Framework, EIF) och andra gemensamma rättsliga, organisatoriska, semantiska och tekniska interoperabilitetslösningar, såsom specifikationer och tillämpningar. Dessutom bör denna förordning fastställa en tydlig och lätt igenkännlig märkning för vissa interoperabilitetslösningar (lösningar för ett interoperabelt Europa). Skapandet av en dynamisk gemenskap kring öppna GovTech-lösningar bör främjas.
- (9) Regionala och lokala myndigheter kommer att spela en aktiv roll i utvecklingen av interoperabilitetslösningar. De bör också sträva efter att involvera små och medelstora företag, forsknings- och utbildningsorganisationer och det civila samhället och dela med sig av resultaten av sådana utbyten.

⁽⁶⁾ EUT C 23, 23.1.2023, s. 1.

- (10) För att främja en enhetlig strategi för interoperabilitet inom den offentliga sektorn i unionen och för att stödja principen om god förvaltning och den fria rörligheten för personuppgifter och uppgifter som inte är personuppgifter inom unionen, bör man i möjligaste mån anpassa reglerna för alla unionsentiteter och offentliga myndigheter som fastställer bindande krav för transeuropeiska digitala offentliga tjänster och därmed påverkar dessa entiteters och myndigheters förmåga att dela data genom sina nätverks- och informationssystem. Detta mål omfattar kommissionen och andra unionsentiteter samt offentliga myndigheter i medlemsstaterna på alla förvaltningsnivåer: nationellt, regionalt och lokalt. Unionsentiteter spelar en viktig roll när det gäller att samla in lagstadgade rapporteringsdata från medlemsstaterna. Därför bör interoperabiliteten för sådana data också omfattas av denna förordning.
- (11) Den grundläggande rättigheten till skydd av personuppgifter skyddas i synnerhet genom Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/679 ⁽⁷⁾ och (EU) 2018/1725 ⁽⁸⁾. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG ⁽⁹⁾ skyddar vidare privatlivet och konfidentialiteten vid kommunikation, inbegripet genom att fastställa villkor för all lagring av och åtkomst till personuppgifter, och uppgifter som inte är personuppgifter, i terminalutrustning. Dessa unionslagstiftningsakter ger grunden för en hållbar och ansvarsfull databehandling, inbegripet i de fall då dataset innehåller en blandning av personuppgifter och uppgifter som inte är personuppgifter. Den här förordningen kompletterar, utan att påverka, tillämpningen av unionsrätten om skydd av personuppgifter och integritet, i synnerhet förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725 och direktiv 2002/58/EG. Ingen bestämmelse i denna förordning bör tillämpas eller tolkas så att den minskar eller begränsar rätten till skydd av personuppgifter eller rätten till integritet eller konfidentialitet vid kommunikation.
- (12) Gränsöverskridande interoperabilitet möjliggörs inte bara genom centraliserade digitala infrastrukturer i medlemsstaterna, utan också genom en decentraliserad strategi. Detta innebär att det måste råda förtroende mellan offentliga förvaltningar så att ett utbyte av data mellan lokala förvaltningar i olika medlemsstater inte nödvändigtvis måste gå via nationella knutpunkter. Det är därför nödvändigt att utveckla gemensamma interoperabilitetslösningar som kan vidareutnyttjas på alla förvaltningsnivåer. Interoperabilitetslösningar omfattar olika former, från verktyg på högre nivå såsom konceptuella ramverk och riktlinjer till mer tekniska lösningar såsom referensarkitektur, tekniska specifikationer eller standarder. Även konkreta tjänster och tillämpningar samt dokumenterade tekniska komponenter såsom källkod, inbegripet artefakter och modeller för artificiell intelligens, kan utgöra interoperabilitetslösningar om de hanterar rättsliga, organisatoriska, semantiska eller tekniska aspekter av gränsöverskridande interoperabilitet. Behovet av gränsöverskridande digital interaktion ökar, vilket kräver lösningar som kan tillgodose dessa behov. Denna förordning avser att underlätta och uppmuntra utbyten på alla förvaltningsnivåer, undanröja gränsöverskridande hinder och administrativa bördor och därigenom öka offentliga tjänsters effektivitet i hela unionen.
- (13) Interoperabilitet underlättar ett framgångsrikt genomförande av policyer, särskilt policyer med en stark koppling till den offentliga sektorn, såsom rättsliga och inrikes frågor, beskattning och tull, transport, energi, hälso- och sjukvård, jordbruk och sysselsättning samt reglering av företag och industri. Ett interoperabilitetsperspektiv för enskilda sektorer är dock förknippat med risken för att antagandet av olika eller inkompatibla lösningar på nationell nivå eller sektornivå kommer att leda till nya elektroniska barriärer som hindrar den inre marknaden och de därmed sammanhängande fria rörligheterna från att fungera väl. Det riskerar också att undergräva marknadernas öppenhet och konkurrenskraft och tillhandahållandet av tjänster av allmänt intresse för medborgare och företag. Därför bör denna förordning också främja, uppmuntra och tillämpas på sektorsövergripande interoperabilitet och därigenom stödja undanröjandet av hinder, oförenligheter och fragmentering av digitala offentliga tjänster.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EUT L 201, 31.7.2002, s. 37).

- (14) För att eliminera fragmentering av interoperabilitetsmiljön i unionen bör ett gemensamt synsätt på interoperabilitet i unionen och ett helhetsperspektiv när det gäller interoperabilitetslösningar främjas. Ett strukturerat samarbete bör stödja åtgärder som främjar en politisk struktur som är dels digitalt redo, dels med "inbyggd interoperabilitet". Dessutom bör samarbetet främja effektiv hantering och användning av infrastrukturer för digitala tjänster och deras respektive komponenter vid unionsentiteter och offentliga myndigheter, som möjliggör inrättande och drift av hållbara och effektiva offentliga tjänster i syfte att säkerställa tillgänglighet ända ner till den lägsta förvaltningsindelningen.
- (15) Unionsentiteter och offentliga myndigheter kan införa bindande krav för transeuropeiska digitala offentliga tjänster. För att säkerställa att sådana tjänster kan utbyta data över gränserna bör en mekanism inrättas för att göra det möjligt att upptäcka rättsliga, organisatoriska, semantiska och tekniska hinder för gränsöverskridande interoperabilitet (interoperabilitetsbedömning). Denna mekanism bör säkerställa att gränsöverskridande interoperabilitetsaspekter beaktas på lämpligt sätt i alla beslut som kan inverka på utformningen av sådana tjänster.
- (16) Vid inrättandet av bindande krav för transeuropeiska digitala offentliga tjänster är det viktigt att sätta fokus på interoperabilitetsaspekten så tidigt som möjligt i den politiska beslutsprocessen utifrån principen om digitalt som standard och modellen med inbyggd interoperabilitet. Därför bör en unionsentitet eller en offentlig myndighet som avser att fastställa bindande krav för en eller flera transeuropeiska digitala offentliga tjänster som inverkar på gränsöverskridande interoperabilitet, till exempel i samband med den digitalisering av viktiga offentliga tjänster som avses i beslut (EU) 2022/2481, utföra en interoperabilitetsbedömning. För att säkerställa att denna uppgift utförs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt kan en medlemsstat besluta om vilka interna resurser och vilket samarbete mellan dess offentliga myndigheter som krävs för att stödja utförandet av dessa interoperabilitetsbedömningar.
- (17) En interoperabilitetsbedömning är nödvändig för att förstå omfattningen av de planerade kravens inverkan och för att föreslå åtgärder för att dra nytta av fördelarna och hantera potentiella kostnader. I situationer där interoperabilitetsbedömningen inte är obligatorisk bör unionsentiteten eller den offentliga myndigheten kunna besluta att utföra interoperabilitetsbedömningen på frivillig basis. Denna förordning främjar därför interoperabilitet i allmänhet.
- (18) Bindande krav inbegriper skyldigheter, förbud, villkor, kriterier eller begränsningar av rättslig, organisatorisk, semantisk eller teknisk art inom ramen för lagar, förordningar, administrativa bestämmelser, kontrakt, anbudsinfordran eller andra officiella handlingar. Bindande krav påverkar hur transeuropeiska digitala offentliga tjänster och de nätverks- och informationssystem som används för att tillhandahålla dem utformas, upphandlas, utvecklas och genomförs, vilket påverkar in- och utgående dataflöden för dessa tjänster. Uppgifter såsom utvecklingsrelaterat underhåll som inte medför väsentliga ändringar, säkerhetsuppdateringar eller tekniska uppdateringar, eller enkel upphandling av standardinformation och utrustning för informations- och kommunikationsteknik (IKT), påverkar vanligtvis inte den gränsöverskridande interoperabiliteten för transeuropeiska digitala offentliga tjänster, och leder därför inte till en obligatorisk interoperabilitetsbedömning i den mening som avses i denna förordning.
- (19) Tillvägagångssättet vid interoperabilitetsbedömningar bör vara proportionellt och differentierat i enlighet med den nivå och omfattning på vilken de vidtas. Under vissa omständigheter kan det vara rimligt och ekonomiskt att föremålet för en interoperabilitetsbedömning är bredare än ett enda projekt, inbegripet när offentliga myndigheter avser att inrätta en gemensam tillämpnings- eller behandlingsplattform. I dessa fall bör det starkt uppmuntras att interoperabilitetsbedömningen går utöver att uppnå målen för ett interoperabelt Europa och strävar mot ett fullständigt genomförande av interoperabilitet. På liknande sätt bör kraven på interoperabilitetsbedömningar som utförs vid genomförande av enskilda projekt, t.ex. i en lokal myndighet, vara pragmatiska och möjliggöra en snäv inriktning med beaktande av att de bredare fördelarna med interoperabilitetsbedömningar i allmänhet tillvaratas i ett tidigt skede av utformningen av politiken och utvecklingen av referensarkitektur, specifikationer och standarder. När styrelsen antar riktlinjer för innehållet i interoperabilitetsbedömningen bör den beakta bland annat regionala och lokala offentliga myndigheters kapacitet och undvika en alltför stor administrativ börda.
- (20) I samrådsprocessen med de direkt berörda eller deras företrädare bör unionsentiteten eller den offentliga myndigheten kunna använda sig av etablerade samrådsmetoder och aktuella data.

- (21) Vid interoperabilitetsbedömningen bör utvärderas vilken inverkan de planerade bindande kraven för transeuropeiska digitala offentliga tjänster har på gränsöverskridande interoperabilitet, till exempel med beaktande av denna inverkans ursprung, art, särdrag och omfattning. Resultatet av denna bedömning bör beaktas när det fastställs vilka lämpliga åtgärder som bör vidtas för att inrätta eller ändra de bindande kraven för transeuropeiska digitala offentliga tjänster.
- (22) Unionsentiteten eller den offentliga myndigheten bör offentliggöra en rapport om resultatet av interoperabilitetsbedömningen på en offentlig plats som utsetts av de nationella behöriga myndigheterna eller interoperabilitetsmyndigheterna för unionsentiteter, åtminstone på en officiell webbplats i maskinläsbart format. Offentliggörandet av rapporten bör inte äventyra immateriella rättigheter eller företagshemligheter och bör begränsas om det är motiverat med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet. Unionsrätten som reglerar skyddet av personuppgifter bör efterlevas. Unionsentiteten eller den offentliga myndigheten bör elektroniskt dela med sig av resultaten av interoperabilitetsbedömningen till styrelsen. Styrelsen bör på grundval av detta analysera och lägga fram förslag för att förbättra den gränsöverskridande interoperabiliteten för transeuropeiska digitala offentliga tjänster. Styrelsens förslag bör offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa.
- (23) Det behövs en gemensam checklista för rapporter om interoperabilitetsbedömningar för att underlätta för unionsentiteter och offentliga myndigheter att utföra dessa bedömningar och för att göra det möjligt för styrelsen att ta fram rekommendationer baserade på deras resultat för att förbättra den gränsöverskridande interoperabiliteten. Den rapport som utgör resultatet av interoperabilitetsbedömningen bör i enlighet med detta sammanfatta det bedömda kravets inverkan på de rättsliga, organisatoriska, semantiska, tekniska och styrningsrelaterade dimensionerna av den gränsöverskridande interoperabiliteten, tillsammans med den typ av lösningar för ett interoperabelt Europa som används för att hantera sådan inverkan samt de återstående hinder som ännu inte åtgärdas. Användningen av den gemensamma checklistan bör förklaras ytterligare genom riktlinjer som antas av styrelsen.
- (24) Kommissionen bör tillhandahålla användarvänliga metoder för att hantera och överföra resultaten av bedömningarna, inbegripet i ett maskinläsbart format. Ett onlineverktyg för rapporter om interoperabilitetsbedömning bör tjäna syftet att tillhandahålla ett enkelt och användarvänligt gränssnitt för att ta fram och offentliggöra sådana rapporter. Standardiserade data från rapportering i ett maskinläsbart format kan användas för övervakningsändamål. Ett sådant verktyg bör också underlätta automatisk översättning och bör integreras i portalen för ett interoperabelt Europa. För att främja interoperabilitet och sömlös integration bör onlineverktyget vidare använda och följa en öppen datamodell som härrör från den gemensamma checklistan för rapporter om interoperabilitetsbedömningar. Tillhandahållandet av ett gränssnitt för applikationsprogrammering, som gör det möjligt att integrera verktyget i befintliga rapporteringsplattformar och därigenom maximera nyttan och effektiviteten för alla aktörer, är avgörande. Det bör vara frivilligt att använda onlineverktyget, men en unionsentitet eller en offentlig myndighet bör anses ha uppfyllt sin skyldighet att offentliggöra en rapport med resultatet av interoperabilitetsbedömningen på en offentlig plats om den lämnar in nödvändiga data och tillåter att de offentliggörs på portalen för ett interoperabelt Europa.
- (25) Unionsentiteter eller offentliga myndigheter som söker interoperabilitetslösningar bör av andra unionsentiteter eller offentliga myndigheter kunna begära interoperabilitetslösningar som dessa myndigheter eller entiteter använder, såsom god praxis, specifikationer och programvarukod, tillsammans med tillhörande dokumentation. Delning bör bli utgångspunkten. Dessutom bör unionsentiteter eller offentliga myndigheter sträva efter att utveckla nya interoperabilitetslösningar eller vidareutveckla befintliga interoperabilitetslösningar. När de gör detta bör de prioritera lösningar som inte medför restriktiva licensvillkor i fall då sådana lösningar är likvärdiga. Delning av interoperabilitetslösningar bör dock inte förstås som ett krav på att unionsentiteter och offentliga myndigheter ska avstå från sina immateriella rättigheter.
- (26) När offentliga förvaltningar delar med sig av sina lösningar till andra offentliga förvaltningar eller allmänheten agerar de i allmänhetens intresse. Detta är ännu mer relevant för innovativ teknik. Exempelvis innebär öppen kod transparenta algoritmer och möjliggör oberoende revisioner och reproducerbara byggstenar. Delning av interoperabilitetslösningar mellan offentliga förvaltningar bör skapa förutsättningarna för att uppnå ett öppet ekosystem av digital teknik för den offentliga sektorn som kan medföra en mängd fördelar.

- (27) Styrelsen bör, när den övervakar de rekommenderade interoperabilitetslösningarnas samstämmighet och lägger fram förslag till åtgärder för att säkerställa deras kompatibilitet med befintliga lösningar med vilka de delar ett gemensamt syfte, beakta att lösningar blir föråldrade.
- (28) EIF bör säkerställa samstämmighet och erkännas som den enda referenspunkten för unionens strategi för interoperabilitet inom den offentliga sektorn. Dessutom kan specialiserade interoperabilitetsramverk tillgodose behoven inom specifika sektorer, områden eller förvaltningsnivåer. Dessa ramverk, som är av icke-bindande karaktär, bör ytterligare främja genomförandet av interoperabilitetslösningar och tillvägagångssättet med inbyggd interoperabilitet.
- (29) EIF bör bland annat främja principen om flerspråkighet inom den offentliga sektorn.
- (30) EIF bör utvecklas av styrelsen. Styrelsen bör bestå av en företrädare från varje medlemsstat och en företrädare för kommissionen. Medlemsstaterna står således, tillsammans med kommissionen, i centrum för utvecklingen och genomförandet av EIF. Styrelsen bör uppdatera EIF vid behov.
- (31) De specialiserade interoperabilitetsramverk som tas fram för att komplettera EIF bör beakta och inte påverka befintliga sektorsspecifika ramverk som utvecklats på unionsnivå, såsom inom hälso- och sjukvårdssektorn.
- (32) Interoperabiliteten är direkt kopplad till och beroende av användningen av öppna specifikationer och standarder. Därför bör unionens offentliga sektor tillåtas att komma överens om övergripande öppna specifikationer och andra lösningar för att främja interoperabilitet. Det nya ramverket bör föreskriva en tydlig process för att inrätta och främja rekommenderade interoperabilitetslösningar i framtiden, som ska förses med märkningen "Lösning för ett interoperabelt Europa". På så sätt kommer den offentliga sektorn att ha en bättre samordnad röst för att kanalisera den offentliga sektorns behov och allmänna intressen till bredare diskussioner. Styrelsen bör enas om de allmänna kriterier som interoperabilitetslösningar ska uppfylla. Styrelsen bör kunna dra tillbaka sina rekommendationer. I fall då styrelsen drar tillbaka sina rekommendationer bör märkningen "Lösning för ett interoperabelt Europa" avlägsnas från de relevanta interoperabilitetslösningarna, och dessa interoperabilitetslösningar kan vid behov raderas från portalen för ett interoperabelt Europa.
- (33) Många interoperabilitetsspecifikationer som används av den offentliga sektorn kan härledas från befintlig unionsrätt. Det är därför nödvändigt att upprätta en koppling mellan alla specifikationer för transeuropeiska digitala offentliga tjänster som är obligatoriska enligt unionsrätten. Det är inte alltid lätt för genomförandemyndigheter att hitta kraven i det senaste och maskinläsbara formatet. Syftet med en enda kontaktpunkt i form av portalen för ett interoperabelt Europa och tydliga regler om metadata för informationen om sådana krav är att hjälpa offentliga myndigheter att säkerställa att deras infrastrukturer för digitala tjänster följer befintliga och framtida regler.
- (34) Portalen för ett interoperabelt Europa bör utvecklas på grundval av befintliga initiativ och inrättas som en lättillgänglig referenspunkt för interoperabilitetslösningar, interoperabilitetsbedömningar samt kunskap och gemenskap med anknytning till interoperabilitet. Portalen för ett interoperabelt Europa bör inrättas som en länk till officiella källor och bör vara öppen för bidrag från den gemenskap för ett interoperabelt Europa som inrättas genom denna förordning.
- (35) Interoperabilitetslösningar som följer EIF:s principer om öppenhet, tillgänglighet, teknikneutralitet, möjlighet till vidareutnyttjande, säkerhet och integritet bör göras allmänt tillgängliga och sökbara genom portalen för ett interoperabelt Europa. Det bör göras en tydlig åtskillnad mellan lösningar för ett interoperabelt Europa, som rekommenderas av styrelsen, och andra interoperabilitetslösningar, såsom lösningar som delas proaktivt för vidareutnyttjande av offentliga förvaltningar, sådana som är kopplade till unionens policyer och relevanta lösningar från nationella portaler. Användningsfall i portalen för ett interoperabelt Europa bör vara sökbara per land eller per typ av offentlig tjänst som de stöder. Samråd bör ske med styrelsen om hur lösningar ska kategoriseras på portalen för ett interoperabelt Europa.
- (36) Eftersom öppen källkod gör det möjligt för användare att aktivt bedöma och inspektera lösningars interoperabilitet och säkerhet är det viktigt att öppen källkod stöder genomförandet av interoperabilitetslösningar. I detta sammanhang bör användningen av öppna källkodslicenser främjas för att öka klarheten angående rättsläget och stärka det ömsesidiga erkännandet av licenser i medlemsstaterna. Med licensen till öppen källkod från Europeiska unionen (EUPL) tillhandahåller kommissionen redan en lösning för en sådan licensiering. Medlemsstaternas portaler för insamling av lösningar med öppen källkod som är kopplade till portalen för ett interoperabelt Europa bör göra det möjligt att använda EUPL, utan att utesluta möjligheten att sådana portaler kan tillåta användning av andra öppna källkodslicenser.

- (37) Unionens offentliga tjänster som levereras eller hanteras elektroniskt är för närvarande ofta beroende av leverantörer utanför unionen. Det ligger i unionens strategiska intresse att säkerställa att den behåller och utvecklar viktig teknisk kapacitet för att säkra sin digitala inre marknad, och i synnerhet för att säkerställa tjänsteleveranser, skydda kritiska nätverks- och informationssystem och tillhandahålla viktiga offentliga tjänster. Stödåtgärderna för ett interoperabelt Europa bör hjälpa offentliga förvaltningar att utvecklas och ha förmåga att införliva nya utmaningar och nya områden i gränsöverskridande sammanhang. Interoperabilitet är en förutsättning för att man ska kunna undvika teknologisk inlåsning, möjliggöra teknisk utveckling och främja innovation, vilket bör stärka unionens globala konkurrenskraft, resiliens och öppna strategiska oberoende.
- (38) Det är nödvändigt att inrätta en styrningsmekanism för att underlätta genomförandet av unionens policyer på ett sätt som säkerställer interoperabilitet. Den mekanismen bör inriktas på ett interoperabelt digitalt genomförande av policyer som har antagits i form av rättsakter, och bör tjäna till att utveckla interoperabilitetslösningar på behovsbaserad grund. Mekanismen bör stödja offentliga myndigheter. Styrelsen bör lämna förslag om projekt för stöd för genomförande av policyer för att stödja offentliga myndigheter till kommissionen, som bör besluta huruvida stödprojekten ska inrättas, med vederbörlig hänsyn till det potentiella behovet av icke-auktoritativa maskinkörbara versioner av policyn, såsom referensgenomförandemodeller eller referenskod, som kan vidareutnyttjas på alla förvaltningsnivåer.
- (39) Alla förvaltningsnivåer bör samarbeta med innovativa organisationer, inbegripet företag och icke-vinstdrivande entiteter, när det gäller utformning, utveckling och drift av offentliga tjänster. Att stödja GovTech-samarbete mellan offentliga myndigheter, forsknings- och utbildningsinstitutioner, uppstarts företag och innovativa små och medelstora företag, och organisationer i det civila samhället (CivicTech), är ett verkningsfullt sätt att stödja innovation och flexibilitet inom den offentliga sektorn och främja användningen av interoperabilitetsverktyg i den privata och den offentliga sektorn. Stöd till ett öppet GovTech-ekosystem i unionen som sammanför offentliga och privata aktörer över gränserna och involverar olika förvaltningsnivåer bör göra det möjligt att utveckla innovativa initiativ när det gäller att utforma och sprida lösningar för GovTech-interoperabilitet.
- (40) Att identifiera gemensamma innovationsbehov och prioriteringar och fokusera gemensamma GovTech- och experimentinsatser över gränserna skulle hjälpa unionens offentliga myndigheter att dela med sig av risker, tillvaratagna erfarenheter och resultat från innovationsåtgärder. Dessa aktiviteter kommer särskilt att dra nytta av unionens rika förråd av uppstarts företag och små och medelstora företag på teknikområdet. Framgångsrika GovTech-projekt och innovationsåtgärder som testas genom innovationsåtgärder för ett interoperabelt Europa bör bidra till att skala upp GovTech-verktyg och interoperabilitetslösningar för vidareutnyttjande.
- (41) Åtgärder till stöd för ett interoperabelt Europa skulle kunna gagnas av trygga platser för experimenterande, samtidigt som ansvarsfull innovation och integrering av lämpliga riskreducerande åtgärder och skyddsåtgärder säkerställs. För att säkerställa ett rättsligt ramverk som är innovationsvänligt, framtidssäkrat och resiliert mot disruptivitet bör det göras möjligt att driva sådana projekt i regulatoriska sandlådor för interoperabilitet. Regulatoriska sandlådor för interoperabilitet bör bestå av kontrollerade testmiljöer som underlättar utveckling och testning av innovativa lösningar innan sådana lösningar integreras i den offentliga sektorns nätverks- och informationssystem. Inrättandet av regulatoriska sandlådor för interoperabilitet bör syfta till att främja interoperabilitet genom innovativa lösningar genom att skapa en kontrollerad försöks- och testmiljö i syfte att säkerställa att lösningarna anpassas till denna förordning och annan relevant unionsrätt och nationell rätt, att öka rättssäkerheten för innovatörer och de behöriga myndigheterna och att öka förståelsen av de möjligheter, framväxande risker och konsekvenser som de nya lösningarna medför. För att säkerställa ett enhetligt genomförande i hela unionen och för att uppnå stordriftsfördelar är det lämpligt att fastställa gemensamma regler för genomförandet av de regulatoriska sandlådorna för interoperabilitet. Europeiska datatillsynsmannen har befogenhet att ålägga unionsentiteter administrativa sanktionsavgifter i samband med regulatoriska sandlådor för interoperabilitet, i enlighet med artikel 58.2 i i förordning (EU) 2018/1725.
- (42) Det är nödvändigt att föreskriva regler för användning av personuppgifter som samlats in för andra ändamål i syfte att utveckla vissa interoperabilitetslösningar i allmänhetens intresse inom den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, i enlighet med artikel 6.4 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 5 i förordning (EU) 2018/1725 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

Alla andra skyldigheter för personuppgiftsansvariga och de registrerades rättigheter enligt förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725 och direktiv (EU) 2016/680 förblir tillämpliga. I synnerhet utgör denna förordning inte en rättslig grund i den mening som avses i artikel 22.2 b i förordning (EU) 2016/679 eller artikel 24.2 b i förordning (EU) 2018/1725. Denna förordning syftar endast till att föreskriva behandling av personuppgifter inom ramen för den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet. All annan behandling av personuppgifter som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde skulle kräva en separat rättslig grund.

- (43) För att öka insynen i unionsentiteternas och offentliga myndigheters behandling av personuppgifter bör portalen för ett interoperabelt Europa ge tillgång till information om behandling av personuppgifter inom ramen för regulatoriska sandlådor för interoperabilitet, i enlighet med förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725.
- (44) Det är nödvändigt att öka förståelsen av interoperabilitetsfrågor, särskilt bland anställda inom den offentliga sektorn. Fortbildning är avgörande i detta avseende, och samarbete och samordning på området bör uppmuntras. Utöver utbildning om lösningar för ett interoperabelt Europa bör alla initiativ, när så är lämpligt, bygga på eller åtföljas av ett utbyte av erfarenheter och lösningar samt utbyte och främjande av bästa praxis. I detta syfte bör kommissionen ta fram utbildningar och utbildningsmaterial samt främja utvecklingen av ett certifieringsprogram för interoperabilitetsfrågor i syfte att främja bästa praxis, kvalifikationer för mänskliga resurser och en kultur av spetskompetens. Kommissionen bör bidra till att öka den allmänna tillgången till och användningen av utbildning om interoperabilitet inom den offentliga sektorn på nationell, regional och lokal nivå, i linje med unionens strategier för digital kompetens. Kommissionen och medlemsstaterna bör främja kapacitetsuppbyggnad, särskilt inom offentliga förvaltningar, när det gäller den omskolning och kompetenshöjning som krävs för att genomföra denna förordning.
- (45) För att skapa en mekanism som underlättar en process för ömsesidigt lärande bland unionsentiteter och offentliga myndigheter och utbyte av bästa praxis när det gäller att genomföra lösningar för ett interoperabelt Europa i medlemsstaterna är det nödvändigt att fastställa bestämmelser om processen för inbördes utvärdering. Inbördes utvärdering bör leda till värdefulla insikter och rekommendationer för den offentliga myndighet som är föremål för sådan utvärdering. Den kan särskilt bidra till att underlätta överföringen av teknik, verktyg, åtgärder och processer mellan dem som deltar i den inbördes utvärderingen. Inbördes utvärdering bör skapa en funktionell väg för utbyte av bästa praxis mellan medlemsstater och unionsentiteter med olika mognadsgrad när det gäller interoperabilitet. Det bör vara möjligt att vid behov utföra inbördes utvärdering på frivillig basis på begäran av en unionsentitet eller en offentlig myndighet. För att säkerställa att den inbördes utvärderingen är kostnadseffektiv och ger tydliga och entydiga resultat, och för att undvika onödiga administrativa bördor, bör kommissionen kunna anta riktlinjer för metoderna för och innehållet i sådan inbördes utvärdering, på grundval av de behov som uppstår och efter samråd med styrelsen.
- (46) Styrelsen bör underlätta utvecklingen av den allmänna inriktningen för det strukturerade samarbetet för ett interoperabelt Europa när det gäller att främja digital sammankoppling och interoperabilitet för offentliga tjänster i unionen, och övervaka strategisk verksamhet och genomförandeverksamhet i samband med detta samarbete. Styrelsen bör utföra sina uppgifter med beaktande av de regler och lösningar för gränsöverskridande interoperabilitet som redan genomförts för befintliga nätverks- och informationssystem.
- (47) Vissa unionsentiteter, såsom Europeiska datainnovationsstyrelsen och styrelsen för det europeiska hälsodataområdet, har inrättats och fått i uppgift bland annat att förbättra interoperabiliteten inom särskilda områden eller policyer. Ingen av de befintliga entiteterna har dock i uppgift att hantera bindande krav för transeuropeiska digitala offentliga tjänster. Styrelsen bör stödja de unionsentiteter som arbetar med policyer, åtgärder och lösningar som är relevanta för gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster, till exempel när det gäller semantisk interoperabilitet för portabilitet och möjlighet till vidareutnyttjande i dataområden. Styrelsen bör samverka med alla relevanta unionsentiteter för att säkerställa anpassning och synergier mellan gränsöverskridande interoperabilitetsåtgärder och sektorspecifika åtgärder. I detta syfte får kommissionen som styrelsens ordförande bjuda in experter med särskild kompetens i ett ämne på dagordningen, inbegripet företrädare för regionala och lokala myndigheter och från gemenskaper för öppen källkod och standardisering.

- (48) För att främja interoperabilitet inom den offentliga sektorn krävs ett aktivt deltagande och engagemang från experter, yrkesverksamma, användare och intresserade medborgare i medlemsstaterna. Denna insats omfattar alla förvaltningsnivåer – nationella, regionala och lokala – och involverar internationella partner, forsknings- och utbildningsinstitut, liksom relevanta gemenskaper, och den privata sektorn. För att utnyttja deras sakkunskap, färdigheter och kreativitet bör gemenskapen för ett interoperabelt Europa, ett särskilt forum, vara till hjälp för att kanalisera återkoppling, användarbehov och operativa behov, identifiera områden för ytterligare utveckling och hjälpa till med prioriteringar för interoperabilitetsamarbete i unionen. Inrättandet av gemenskapen för ett interoperabelt Europa bör stödja samordningen och samarbetet mellan strategiska och operativa nyckelaktörer för interoperabilitet.
- (49) Gemenskapen för ett interoperabelt Europa bör vara öppen för alla intresserade parter. Tillträdet till gemenskapen för ett interoperabelt Europa bör göras så enkelt som möjligt, så att onödiga hinder och administrativa bördor undviks. Gemenskapen för ett interoperabelt Europa bör sammanföra offentliga och privata aktörer, inbegripet medborgare, med sakkunskap inom området gränsöverskridande interoperabilitet, med olika bakgrund, t.ex. den akademiska världen, forskning och innovation, utbildning, standardisering och specifikationer, företag och offentlig förvaltning på alla nivåer. Aktivt deltagande i gemenskapen för ett interoperabelt Europa, inbegripet genom identifiering av stödåtgärder och finansieringsmöjligheter, bör uppmuntras.
- (50) För att säkerställa ett ändamålsenligt och effektivt genomförande av denna förordning är det nödvändigt att utse nationella behöriga myndigheter med ansvar för dess genomförande. I många medlemsstater har vissa entiteter redan i uppgift att utveckla interoperabilitet. Dessa entiteter bör kunna ta över rollen som behörig myndighet i enlighet med denna förordning, och i fall då det finns mer än en nationell behörig myndighet bör en enda kontaktpunkt utses bland dem.
- (51) En agenda för ett interoperabelt Europa bör utvecklas som unionens viktigaste instrument för samordning av offentliga investeringar i interoperabilitetslösningar och fastställande av färdplanen för genomförandet av denna förordning. Den bör ge en heltäckande översikt över finansieringsmöjligheter och finansieringsåtaganden på området och vid behov integrera berörda unionsprogram. Detta bör bidra till att skapa synergier och samordna det ekonomiska stödet i samband med utveckling av interoperabilitet och till att undvika dubbelarbete på alla förvaltningsnivåer.
- (52) Information bör samlas in för att vägleda ett ändamålsenligt och effektivt genomförande av denna förordning, inbegripet information till stöd för styrelsens arbete, och underlag för utvärderingen av denna förordning i enlighet med det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽¹⁾. Kommissionen bör därför övervaka och utvärdera denna förordning. Utvärderingen bör baseras på de fem kriterierna effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, samstämmighet och mervärde, med särskilt fokus på denna förordnings inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster som en möjliggörande faktor för sömlösa och tillgängliga digitala offentliga tjänster, minskning av administrativa bördor och behovet av ytterligare åtgärder och policyer på unionsnivå. Utvärderingen bör också ligga till grund för konsekvensbedömningar av eventuella ytterligare åtgärder. Dessutom bör kommissionen, efter samråd med styrelsen, utarbeta metoder, processer och indikatorer för övervakning. Övervakningsmekanismen bör utformas för att minimera den administrativa bördan för medlemsstaterna genom att i möjligaste mån vidareutnyttja befintliga datakällor och genom att skapa synergier med befintliga övervakningsmekanismer, såsom indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle, riktmärket för e-förvaltning och utvecklingsbanorna för det policyprogram för det digitala decenniet 2030 som inrättats genom beslut (EU) 2022/2481.
- (53) Kommissionen bör sammanställa och lägga fram en årlig rapport för Europaparlamentet och rådet om interoperabilitet i unionen. Denna rapport bör omfatta en redogörelse för framstegen med avseende på gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster, hinder och drivkrafter för genomförande samt de resultat som uppnåtts över tid, i linje med de ämnen som ska övervakas som förtecknas i denna förordning. Med avseende på indikatorer för vilka data inte finns tillgängliga bör medlemsstaterna tillhandahålla data i god tid genom styrelsen för att säkerställa att rapporten faktiskt kan levereras. Rapportens kvalitet är beroende av att data finns tillgängliga i tid.

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (54) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter att fastställa regler och villkoren för inrättandet och driften av de regulatoriska sandlådorna för interoperabilitet. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (55) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att stärka den inre marknaden genom att främja interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att nå detta mål.
- (56) Tillämpningen av denna förordning bör skjutas upp till tre månader efter dagen för dess ikraftträdande för att ge medlemsstaterna och unionsentiteterna tillräckligt med tid för att förbereda sig för tillämpningen av denna förordning. Detta uppskjutande är nödvändigt för att inrätta styrelsen och gemenskapen för ett interoperabelt Europa och för att utse interoperabilitetssamordnare. Dessutom bör denna förordning ge medlemsstaterna och unionsentiteterna tid att förbereda sig för ett ändamålsenligt genomförande av interoperabilitetsbedömningar och för varje medlemsstat att utse en eller flera nationella behöriga myndigheter och en gemensam kontaktpunkt. Därför bör bestämmelserna om interoperabilitetsbedömningar, nationella behöriga myndigheter och gemensamma kontaktpunkter bli tillämpliga nio månader efter dagen för denna förordnings ikraftträdande.
- (57) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och avgav ett yttrande den 13 januari 2023 ⁽¹³⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Kapitel 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs åtgärder som främjar gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster och därigenom bidrar till de underliggande nätverks- och informationssystemens interoperabilitet genom införande av gemensamma regler och ett ramverk för styrning.
2. Denna förordning är tillämplig på unionsentiteter och offentliga myndigheter som reglerar, tillhandahåller, hanterar eller genomför transeuropeiska digitala offentliga tjänster.
3. Tillämpningen av denna förordning påverkar inte medlemsstaternas behörighet att definiera vad som utgör offentliga tjänster eller deras förmåga att fastställa förfaranderegler för eller att tillhandahålla, hantera eller genomföra dessa tjänster.
4. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas behörighet när det gäller deras aktiviteter som rör allmän säkerhet, försvar och nationell säkerhet.
5. Denna förordning medför inte tillhandahållande av information vars utlämnande skulle strida mot väsentliga intressen vad avser medlemsstaternas allmänna säkerhet, försvar eller nationella säkerhet.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ EUT C 60, 17.2.2023, s. 17.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *gränsöverskridande interoperabilitet*: förmågan hos unionsentiteter och offentliga myndigheter i medlemsstaterna att interagera med varandra över gränserna genom att dela data, information och kunskap genom digitala processer i linje med de rättsliga, organisatoriska, semantiska och tekniska krav relaterade till sådan gränsöverskridande samverkan.
2. *transeuropeiska digitala offentliga tjänster*: digitala tjänster som unionsentiteter eller offentliga myndigheter tillhandahåller varandra eller fysiska eller juridiska personer i unionen, och som kräver interaktion över medlemsstaternas gränser eller mellan unionsentiteter eller mellan unionsentiteter och offentliga myndigheter, genom deras nätverks- och informationssystem.
3. *nätverks- och informationssystem*: ett nätverks- och informationssystem enligt definitionen i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 ⁽¹⁴⁾.
4. *interoperabilitetslösning*: en tillgång som kan vidareutnyttjas och som avser rättsliga, organisatoriska, semantiska eller tekniska krav som syftar till att möjliggöra gränsöverskridande interoperabilitet, såsom konceptuella ramverk, riktlinjer, referensarkitekturer, tekniska specifikationer, standarder, tjänster och tillämpningar, samt dokumenterade tekniska komponenter, såsom källkod.
5. *unionsentiteter*: de unionsinstitutioner, unionsorgan och unionsbyråer som inrättats genom, eller på grundval av, EU-fördraget, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.
6. *offentlig myndighet*: en offentlig myndighet enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 ⁽¹⁵⁾.
7. *data*: data enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/868 ⁽¹⁶⁾.
8. *maskinläsbart format*: ett maskinläsbart format enligt definitionen i artikel 2.13 i direktiv (EU) 2019/1024.
9. *GovTech*: ett teknikbaserat samarbete mellan aktörer inom den offentliga och den privata sektorn som stöder den digitala omvandlingen inom den offentliga sektorn.
10. *standard*: en standard enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 ⁽¹⁷⁾.
11. *teknisk specifikation på IKT-området*: en teknisk specifikation på IKT-området enligt definitionen i artikel 2.5 i förordning (EU) nr 1025/2012.
12. *öppen källkodslicens*: en licens varigenom vidareutnyttjande, omfördelning och ändring av programvaran tillåts för alla användningsändamål på grundval av en ensidig förklaring från rättighetshavaren, vilken kan omfattas av vissa villkor och där programvarans källkod görs tillgänglig för användare utan åtskillnad.
13. *högsta ledningsnivå*: en chef, ett ledningsorgan eller ett samordnings- och tillsynsorgan på den högsta administrativa nivån, med beaktande av styrningsarrangemangen på hög nivå inom varje unionsentitet.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2555 av den 14 december 2022 om åtgärder för en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, om ändring av förordning (EU) nr 910/2014 och direktiv (EU) 2018/1972 och om upphävande av direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) (EUT L 333, 27.12.2022, s. 80).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (EUT L 172, 26.6.2019, s. 56).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (dataförvaltningsakten) (EUT L 152, 3.6.2022, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

14. *regulatorisk sandlåda för interoperabilitet*: en kontrollerad miljö som inrättats av en unionsentitet eller en offentlig myndighet för utveckling, träning, testning och validering av innovativa interoperabilitetslösningar, när så är lämpligt under verkliga förhållanden, till stöd för gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster under en begränsad tidsperiod under lagstadgad tillsyn.
15. *bindande krav*: skyldighet, förbud, villkor, kriterium eller gräns av rättslig, organisatorisk, semantisk eller teknisk art som fastställs av en unionsentitet eller en offentlig myndighet avseende en eller flera transeuropeiska digitala offentliga tjänster och som har inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet.

Artikel 3

Interoperabilitetsbedömning

1. Innan ett beslut fattas om nya eller väsentligt ändrade bindande krav ska en unionsentitet eller en offentlig myndighet utföra en interoperabilitetsbedömning.

Om en interoperabilitetsbedömning redan har utförts i förhållande till bindande krav eller om bindande krav genomförs med hjälp av lösningar som tillhandahålls av unionsentiteter, ska den berörda offentliga myndigheten inte vara skyldig att utföra en ny interoperabilitetsbedömning med avseende på dessa krav. En enda interoperabilitetsbedömning får utföras för en uppsättning bindande krav.

Den berörda unionsentiteten eller offentliga myndigheten får också utföra interoperabilitetsbedömningen i andra fall.

2. En interoperabilitetsbedömning ska på lämpligt sätt identifiera och bedöma följande:
 - a) De bindande kravens inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet, med användning av det europeiska interoperabilitetsramverk som avses i artikel 6 som stödverktyg.
 - b) De aktörer för vilka de bindande kraven är relevanta.
 - c) De lösningar för ett interoperabelt Europa som avses i artikel 7 och som stöder genomförandet av de bindande kraven.

Den berörda unionsentiteten eller offentliga myndigheten ska offentliggöra, i ett maskinläsbart format som underlättar automatisk översättning, en rapport med resultatet av interoperabilitetsbedömningen, inbegripet de punkter som förtecknas i bilagan, på en officiell webbplats. Den ska dela rapporten elektroniskt med styrelsen för ett interoperabelt Europa inrättad enligt artikel 15 (*styrelsen*). De krav som anges i denna punkt får inte inskränka medlemsstaternas befintliga regler om tillgång till handlingar. Offentliggörandet av rapporten får inte äventyra immateriella rättigheter eller företagshemligheter, allmän ordning eller säkerhet.

3. Unionsentiteter och offentliga myndigheter får besluta vilket organ som ska tillhandahålla det stöd som krävs för att utföra interoperabilitetsbedömningen. Kommissionen ska tillhandahålla tekniska verktyg till stöd för interoperabilitetsbedömningen, inbegripet ett onlineverktyg för att underlätta färdigställandet av rapporten och dess offentliggörande på den portal för ett interoperabelt Europa som avses i artikel 8.

4. Den berörda unionsentiteten eller offentliga myndigheten ska samråda med mottagare av direkt påverkade tjänster, inbegripet medborgare, eller deras företrädare. Detta samråd ska inte påverka skyddet av kommersiella eller allmänna intressen eller sådana tjänsters säkerhet.

5. Senast den 12 januari 2025 ska styrelsen anta de riktlinjer som avses i artikel 15.5 a.

Artikel 4

Delning och vidareutnyttjande av interoperabilitetslösningar mellan unionsentiteter och offentliga myndigheter

1. En unionsentitet eller offentlig myndighet ska för varje annan unionsentitet eller offentlig myndighet som så begär göra en interoperabilitetslösning som stöder en transeuropeisk digital offentlig tjänst tillgänglig, inbegripet teknisk dokumentation och, i tillämpliga fall, versionshistorik, dokumenterad källkod och hänvisningar till de öppna standarder eller tekniska specifikationer som använts.

Skyldigheten att dela ska inte vara tillämplig på följande interoperabilitetslösningar:

- a) Lösningar som stöder processer som inte omfattas av den berörda unionsentitetens eller offentliga myndighetens offentliga uppgift, såsom den definieras i lag eller andra bindande regler eller, om sådana regler saknas, såsom den definieras i enlighet med gemensam administrativ praxis i unionsentiteterna eller medlemsstaten i fråga, förutsatt att den offentliga uppgiftens omfattning är tydligt avgränsad och föremål för översyn.
- b) Lösningar för vilka tredje part innehar immateriella rättigheter som begränsar möjligheterna att dela lösningen för vidareutnyttjande.
- c) Lösningar till vilka tillträde är uteslutet eller begränsat på grundval av
 - i) känslig information om skydd av kritisk infrastruktur enligt definitionen i artikel 2 d i rådets direktiv 2008/114/EG ⁽¹⁸⁾,
 - ii) skyddet av försvarsintressen eller allmän säkerhet, inbegripet nationell kritisk infrastruktur.

2. För att göra det möjligt för den vidareutnyttjande entiteten att självständigt hantera interoperabilitetslösningen ska den delande entiteten ange de eventuella villkor som är tillämpliga för vidareutnyttjande av lösningen, inbegripet eventuella garantier som den vidareutnyttjande entiteten tillhandahålls i fråga om samarbete, stöd och underhåll. Sådana villkor får inbegripa uteslutande av ansvar för den delande entiteten om den vidareutnyttjande entiteten missbrukar interoperabilitetslösningen. Den vidareutnyttjande entiteten ska på begäran, innan den antar interoperabilitetslösningen, tillhandahålla den delande entiteten en bedömning av lösningen som omfattar dess förmåga att självständigt hantera cybersäkerheten och utvecklingen av den vidareutnyttjade interoperabilitetslösningen.

3. Skyldigheten i punkt 1 får fullgöras genom att det relevanta innehållet offentliggörs på portalen för ett interoperabelt Europa eller en portal, katalog eller samlingsplats som är ansluten till portalen för ett interoperabelt Europa. I så fall ska punkt 2 inte tillämpas på den delande entiteten. På begäran av den delande entiteten ska kommissionen offentliggöra det relevanta innehållet på portalen för ett interoperabelt Europa.

4. En unionsentitet eller en offentlig myndighet eller en tredje part som vidareutnyttjar en interoperabilitetslösning får anpassa den till sina egna behov, såvida inte immateriella rättigheter som innehas av en tredje part begränsar anpassningen av interoperabilitetslösningen. Om interoperabilitetslösningen offentliggörs enligt punkt 3 ska den anpassade interoperabilitetslösningen offentliggöras på samma sätt.

5. Delande och vidareutnyttjande entiteter får ingå ett avtal om kostnadsdelning för framtida utveckling av interoperabilitetslösningen.

6. När unionsentiteter och offentliga myndigheter beslutar om genomförandet av interoperabilitetslösningar ska de prioritera genomförandet av interoperabilitetslösningar som inte innefattar restriktiva licensvillkor, såsom lösningar med öppen källkod, om sådana interoperabilitetslösningar är likvärdiga i fråga om funktioner, total kostnad, användarcentrering, cybersäkerhet eller andra relevanta objektiva kriterier. Kommissionen ska bistå med stöd för att identifiera sådana interoperabilitetslösningar i enlighet med artikel 9.

7. Styrelsen ska anta riktlinjer för delning av interoperabilitetslösningar.

⁽¹⁸⁾ Rådets direktiv 2008/114/EG av den 8 december 2008 om identifiering av, och klassificering som, europeisk kritisk infrastruktur och bedömning av behovet att stärka skyddet av denna (EUT L 345, 23.12.2008, s. 75).

Kapitel 2

Europeisk interoperabilitet – möjliggörande faktorer

Artikel 5

Allmänna principer

1. Kommissionen ska offentliggöra lösningar för ett interoperabelt Europa och EIF på portalen för ett interoperabelt Europa, på elektronisk väg, i format som är öppna, maskinläsbara, tillgängliga för personer med funktionsnedsättning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 ⁽¹⁹⁾ och (EU) 2019/882 ⁽²⁰⁾, möjliga att hitta och vidareutnyttja, i tillämpliga fall, tillsammans med deras dokumenterade källkod och metadata. Maskinöversatta versioner av lösningarna för ett interoperabelt Europa ska offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa på unionsinstitutionernas officiella språk.
2. Styrelsen ska övervaka de rekommenderade interoperabilitetslösningarnas övergripande samstämmighet och vid behov föreslå åtgärder för att säkerställa att de är kompatibla med andra interoperabilitetslösningar med vilka de delar ett gemensamt syfte, samtidigt som de i förekommande fall stöder komplementaritet med eller övergång till ny teknik.

Artikel 6

Det europeiska interoperabilitetsramverket och specialiserade interoperabilitetsramverk

1. Styrelsen ska utarbeta ett europeiskt interoperabilitetsramverk (European Interoperability Framework, EIF). De ska lägga fram EIF för kommissionen för antagande. Om kommissionen antar EIF ska den offentliggöra EIF i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. EIF ska tillhandahålla en modell för och en uppsättning rekommendationer om rättslig, organisatorisk, semantisk och teknisk interoperabilitet, liksom om dess styrning, som riktar sig till alla entiteter som omfattas av denna förordnings tillämpningsområde med syfte att underlätta deras interaktion med varandra genom deras nätverks- och informationssystem. EIF ska beaktas i den interoperabilitetsbedömning som avses i artikel 3 och i bilagan.
3. Kommissionen får, efter samråd med styrelsen, anta andra interoperabilitetsramverk (specialiserade interoperabilitetsramverk) som är inriktade på behoven för specifika sektorer eller förvaltningsnivåer. Specialiserade interoperabilitetsramverk ska vara baserade på EIF. Styrelsen ska bedöma anpassningen av de specialiserade interoperabilitetsramverken till EIF. Kommissionen ska offentliggöra de specialiserade interoperabilitetsramverken på portalen för ett interoperabelt Europa.
4. Om en medlemsstat utvecklar ett nationellt interoperabilitetsramverk och andra relevanta nationella policyer, strategier eller riktlinjer ska den ta synnerlig hänsyn till EIF.

Artikel 7

Lösningar för ett interoperabelt Europa

1. Styrelsen ska rekommendera interoperabilitetslösningar för gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster. När styrelsen utfärdar en sådan rekommendation ska lösningen föras med märkningen "Lösning för ett interoperabelt Europa" och offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa, med en tydlig åtskillnad mellan lösningar för ett interoperabelt Europa och andra lösningar. Om styrelsen drar tillbaka sin rekommendation ska märkningen "Lösning för ett interoperabelt Europa" avlägsnas, och vid behov ska den raderas från portalen för ett interoperabelt Europa.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer (EUT L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (EUT L 151, 7.6.2019, s. 70).

2. Lösningarna för ett interoperabelt Europa ska följa principerna om öppenhet och vidareutnyttjande och ska uppfylla de kriterier som avses i artikel 15.5 i.

Artikel 8

Portal för ett interoperabelt Europa

1. Kommissionen ska tillhandahålla en portal som en enda kontaktpunkt för information som rör gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster (*portalen för ett interoperabelt Europa*). Portalen för ett interoperabelt Europa ska vara elektroniskt tillgänglig för alla medborgare, inbegripet personer med funktionsnedsättning, och tillgången ska vara kostnadsfri. Portalen för ett interoperabelt Europa ska ha minst följande funktioner:

- a) Tillhandahållande av tillgång till lösningar för ett interoperabelt Europa på ett användarvänligt sätt och dessa ska åtminstone vara sökbara per medlemsstat och per offentlig tjänst.
- b) Tillhandahållande av tillgång till andra interoperabilitetslösningar än lösningar för ett interoperabelt Europa, såsom lösningar
 - i) som delas enligt artikel 4.3,
 - ii) som föreskrivs enligt unionens policyer på andra områden,
 - iii) som offentliggjorts på andra portaler eller i andra kataloger eller samlingsplatser som är kopplade till portalen för ett interoperabelt Europa.
- c) Tillhandahållande av tillgång till tekniska specifikationer på IKT-området som det kan hänvisas till i enlighet med artikel 13 i förordning (EU) nr 1025/2012.
- d) Tillhandahållande av tillgång till information om behandling av personuppgifter i samband med regulatoriska sandlådor för interoperabilitet som avses i artiklarna 11 och 12, om sådan hög risk för de registrerades rättigheter och friheter som avses i artikel 35.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 39 i förordning (EU) 2018/1725 har identifierats, samt tillgång till information om responsmekanismer för att snabbt minska denna risk, inbegripet, när så är lämpligt, utlämnande av konsekvensbedömningen avseende dataskydd.
- e) Främjande av kunskapsutbyte mellan medlemmarna i den gemenskap för ett interoperabelt Europa som avses i artikel 16, exempelvis genom att tillhandahålla ett system för återkoppling för uttryckande av synpunkter på åtgärder som föreslås av styrelsen eller av intresse för att delta i åtgärder som rör genomförandet av denna förordning.
- f) Förteckning över bästa praxis och kunskapsdelning till stöd för interoperabilitet, i lämpliga fall inbegripet vägledning om offentlig upphandling, cybersäkerhet, it-integration och dataförvaltning.
- g) Tillhandahållande av tillgång till data som följer av den interoperabilitetsrelaterade övervakning som avses i artikel 20.
- h) Tillhandahållande av en möjlighet för medborgare, företag, framför allt små och medelstora företag, samt organisationer i det civila samhället att ge återkoppling på det offentliggjorda innehållet.

2. Styrelsen får föreslå att kommissionen offentliggör andra interoperabilitetslösningar på portalen för ett interoperabelt Europa eller ser till att det hänvisas till dem på portalen för ett interoperabelt Europa.

3. De lösningar som är tillgängliga via portalen för ett interoperabelt Europa

- a) får inte omfattas av tredje parts rättigheter som hindrar att de distribueras och används,
- b) får inte innehålla personuppgifter eller konfidentiell information,
- c) ska ha en hög grad av anpassning till lösningarna för ett interoperabelt Europa, som får påvisas genom att resultatet av den interoperabilitetsbedömning som avses i artikel 3 och i bilagan offentliggörs,
- d) ska använda en licens som tillåter att lösningen åtminstone vidareutnyttjas av andra unionsentiteter eller offentliga myndigheter, eller ges ut som öppen källkod,
- e) ska regelbundet underhållas under ansvar av interoperabilitetslösningens ägare.

4. När en unionsentitet eller en offentlig myndighet tillhandahåller en portal, en katalog eller en samlingsplats med liknande funktioner ska den vidta nödvändiga och proportionella åtgärder för att säkerställa interoperabilitet med portalen för ett interoperabelt Europa. I fall då sådana portaler samlar in lösningar med öppen källkod ska de tillåta användning av licensen till öppen källkod från Europeiska unionen.

5. Kommissionen får anta riktlinjer för interoperabilitet för portaler, kataloger eller samlingsplatser med liknande funktioner som dem som avses i punkt 4.

Kapitel 3

Åtgärder till stöd för ett interoperabelt Europa

Artikel 9

Projekt till stöd för genomförande av policyer

1. Styrelsen får föreslå att kommissionen ska inrätta projekt för att stödja offentliga myndigheter i det digitala genomförandet av unionens policyer för att säkerställa gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster (projekt till stöd för genomförande av policyer).

2. Ett projekt till stöd för genomförande av policyer ska ange

- a) de befintliga lösningar för ett interoperabelt Europa som anses nödvändiga för det digitala genomförandet av policykraven,
- b) eventuella ännu ej utvecklade interoperabilitetslösningar som ska utvecklas och som anses nödvändiga för det digitala genomförandet av policykraven,
- c) andra rekommenderade stödåtgärder, såsom utbildning, utbyte av sakkunskap eller inbördes utvärdering samt möjligheter till ekonomiskt stöd för att bistå genomförandet av interoperabilitetslösningar.

3. Kommissionen ska, efter samråd med styrelsen, för stödprojektet fastställa omfattningen, tidsplanen, det erforderliga deltagandet av vissa sektorer och förvaltningsnivåer samt arbetsmetoder. Om kommissionen redan har utfört och offentliggjort en interoperabilitetsbedömning enligt artikel 3, ska resultatet av den bedömningen beaktas vid inrättandet av stödprojektet.

4. För att förstärka projektet till stöd för genomförande av policyer får styrelsen föreslå att en regulatorisk sandlåda för interoperabilitet inrättas enligt artikel 11.

5. Resultatet av ett projekt till stöd för genomförande av policyer liksom interoperabilitetslösningar som utvecklats under projektet ska vara öppet tillgängliga och offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa.

Artikel 10

Innovationsåtgärder

1. Styrelsen får föreslå att kommissionen inrättar innovationsåtgärder för att stödja utvecklingen och användningen av innovativa interoperabilitetslösningar i unionen (innovationsåtgärder).

2. Innovationsåtgärder ska bidra till utvecklingen av befintliga eller nya lösningar för ett interoperabelt Europa och får involvera GovTech-aktörer.

3. För att stödja utvecklingen av innovationsåtgärder får styrelsen föreslå att en regulatorisk sandlåda för interoperabilitet inrättas.

4. Kommissionen ska göra resultaten av innovationsåtgärderna öppet tillgängliga på portalen för ett interoperabelt Europa.

Artikel 11

Inrättande av regulatoriska sandlådor för interoperabilitet

1. Regulatoriska sandlådor för interoperabilitet ska drivas under de deltagande unionsentiteternas eller offentliga myndigheternas ansvar. Regulatoriska sandlådor för interoperabilitet som medför att offentliga myndigheter behandlar personuppgifter ska drivas under tillsyn av de nationella dataskyddsmyndigheterna och andra relevanta nationella, regionala eller lokala tillsynsmyndigheter. Regulatoriska sandlådor för interoperabilitet som medför att unionsentiteter behandlar personuppgifter ska drivas under tillsyn av Europeiska datatillsynsmannen.
2. Inrättandet av en regulatorisk sandlåda för interoperabilitet som avses i punkt 1 ska syfta till att bidra till följande mål:
 - a) Främja innovation och underlätta utveckling och införande av innovativa digitala interoperabilitetslösningar för offentliga tjänster.
 - b) Underlätta gränsöverskridande samarbete mellan nationella, regionala och lokala behöriga myndigheter och synergier vid leverans av offentliga tjänster.
 - c) Underlätta utvecklingen av ett öppet europeiskt GovTech-ekosystem, inbegripet samarbete med små och medelstora företag, forsknings- och utbildningsinstitut och uppstarts företag.
 - d) Öka myndigheternas förståelse av möjligheter eller hinder för gränsöverskridande interoperabilitet för innovativa interoperabilitetslösningar, inbegripet rättsliga hinder.
 - e) Bidra till utvecklingen eller uppdateringen av lösningar för ett interoperabelt Europa.
 - f) Bidra till evidensbaserad kunskap om regelverket.
 - g) Förbättra rättssäkerheten och bidra till utbyte av bästa praxis genom samarbete med de myndigheter som är involverade i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet i syfte att säkerställa efterlevnad av denna förordning och, när så är lämpligt, med annan unionsrätt och nationell rätt.
3. För att säkerställa en harmoniserad strategi och stödja genomförandet av regulatoriska sandlådor för interoperabilitet får kommissionen utfärda riktlinjer och förtydliganden, utan att det påverkar tillämpningen av annan unionsrätt.
4. Kommissionen ska, efter samråd med styrelsen, på gemensam begäran av minst tre deltagare godkänna inrättandet av en regulatorisk sandlåda för interoperabilitet. I lämpliga fall ska i begäran anges information såsom ändamålet med behandlingen av personuppgifter, vilka aktörer som deltar och deras roller, vilka kategorier av personuppgifter som berörs och deras källor, och planerad lagringstid. Samrådet ska inte ersätta det förhandssamråd som avses i artikel 36 i förordning (EU) 2016/679 och i artikel 40 i förordning (EU) 2018/1725. Om den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet inrättas av en eller flera unionsentiteter, inbegripet med deltagande av offentliga myndigheter, för interoperabilitetslösningar som stöder gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster ska inget tillstånd krävas.

Artikel 12

Deltagande i regulatoriska sandlådor för interoperabilitet

1. De deltagande unionsentiteterna eller offentliga myndigheterna ska säkerställa, när driften av den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet kräver behandling av personuppgifter eller på annat sätt omfattas av tillsynsområdet för andra nationella, regionala eller lokala myndigheter som tillhandahåller eller stöder tillgång till data, att nationella dataskyddsmyndigheter och andra nationella, regionala eller lokala myndigheter är knutna till driften av den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet. När så är lämpligt får deltagarna tillåta att andra GovTech-aktörer involveras i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, såsom nationella eller europeiska standardiseringsorganisationer, anmälda organ, forsknings- och experimentlaboratorier, innovationsnav och företag som vill testa innovativa interoperabilitetslösningar, särskilt små och medelstora företag och uppstarts företag.
2. Deltagandet i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet ska vara begränsat till en period som är lämplig i förhållande till projektets komplexitet och omfattning, och ska i alla händelser inte vara längre än två år från inrättandet av den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet. Deltagandet får förlängas med upp till ett år om det är nödvändigt för att uppnå ändamålet med behandlingen.

3. Deltagandet i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet ska vara baserat på en särskild plan som utarbetats av deltagarna och som beaktar rådgivningen från andra nationella behöriga myndigheter eller Europeiska datatillsynsmannen, beroende på vad som är tillämpligt. Planen ska innehålla minst följande:

- a) En beskrivning av deltagarna och deras roller, den planerade innovativa interoperabilitetslösningen och dess avsedda ändamål samt relevant utvecklings-, test- och valideringsprocess.
- b) De specifika regleringsfrågor som berörs och den vägledning som förväntas från de myndigheter som utövar tillsyn över den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet.
- c) De särskilda formerna för samarbetet mellan deltagarna och myndigheterna samt andra aktörer som är involverade i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet.
- d) En riskhanterings- och övervakningsmekanism för att identifiera, förebygga och minska risker.
- e) De viktiga delmål som deltagarna ska uppnå för att interoperabilitetslösningen ska anses vara klar att tas i bruk.
- f) Utvärderings- och rapporteringskrav och eventuell uppföljning.
- g) Vid behandling av personuppgifter som är absolut nödvändig och proportionell, anledningen till sådan behandling, uppgifter om de kategorier av personuppgifter som berörs, ändamålen med den avsedda behandlingen av personuppgifterna samt de personuppgiftsansvariga och de personuppgiftsbiträden som deltar i behandlingen och deras roll.

4. Deltagandet i de regulatoriska sandlådan för interoperabilitet ska inte påverka tillsynsbefogenheterna och korrigeringsbefogenheterna för de myndigheter som utövar tillsyn över dessa sandlådor.

5. Deltagarna i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet ska förbli ansvarsskyldiga enligt tillämplig unionsrätt och nationell rätt om ansvarsskyldighet för skada som orsakas under deras deltagande i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet.

6. Personuppgifter får behandlas i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet för andra ändamål än dem för vilka de ursprungligen lagligen samlades in, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) Den innovativa interoperabilitetslösningen utvecklas för att skydda allmänhetens intressen när det gäller en hög nivå av effektivitet och kvalitet inom offentlig förvaltning och offentliga tjänster.
- b) De uppgifter som behandlas är begränsade till vad som är nödvändigt för att den interoperabilitetslösning som ska utvecklas eller testas i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet ska fungera, och dess funktion inte kan uppnås på ett ändamålsenligt sätt genom behandling av anonymiserade eller syntetiska data eller andra uppgifter som inte är personuppgifter.
- c) Det finns effektiva övervakningsmekanismer för att identifiera om någon hög risk för de registrerades rättigheter och friheter, i enlighet med artikel 35.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 39 i förordning (EU) 2018/1725, kan uppstå under driften av den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, samt en responsmekanism för att snabbt minska denna risk och vid behov stoppa behandlingen.
- d) Alla personuppgifter som ska behandlas befinner sig i en funktionellt separat, isolerad och skyddad databehandlingsmiljö under deltagarnas kontroll, och endast vederbörligen behöriga personer har tillgång till dessa uppgifter.
- e) De personuppgifter som behandlas får inte översändas, överföras eller på annat sätt göras tillgängliga för andra parter som inte är deltagare i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, såvida inte ett sådant utlämnande sker i enlighet med förordning (EU) 2016/679 eller, i tillämpliga fall, förordning (EU) 2018/1725, och alla deltagare har samtyckt till det.
- f) Behandlingen av personuppgifter påverkar inte tillämpningen av de registrerades rättigheter enligt unionsrätten om skydd av personuppgifter, särskilt artikel 22 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 24 i förordning (EU) 2018/1725.
- g) Alla personuppgifter skyddas av lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder och raderas när deltagandet i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet har upphört eller personuppgifternas lagringstid har löpt ut.
- h) Loggarna över behandlingen av personuppgifter sparas under hela deltagandet i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, om inte annat föreskrivs i unionsrätten eller nationell rätt.

- i) En fullständig och detaljerad beskrivning av processen och motiveringen för träningen, testningen och valideringen av interoperabilitetslösningen bevaras tillsammans med testresultaten som en del av den tekniska dokumentationen och översänds till styrelsen.
- j) En kort sammanfattning av den interoperabilitetslösning som ska utvecklas i den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, inbegripet dess mål och förväntade resultat görs tillgänglig på portalen för ett interoperabelt Europa.

7. Punkt 1 ska inte påverka tillämpningen av unionsrätt eller nationell rätt som fastställer grunden för sådan behandling av personuppgifter som är nödvändig för utveckling, testning och träning av innovativa interoperabilitetslösningar, eller av någon annan rättslig grund, i enlighet med unionsrätten om skydd av personuppgifter.

8. Deltagarna ska lämna regelbundna rapporter och en slutrapport till styrelsen och kommissionen om resultaten från de regulatoriska sandlådorna för interoperabilitet, inbegripet god praxis, tillvaratagna erfarenheter, säkerhetsåtgärder och rekommendationer om deras drift och, i förekommande fall, om utvecklingen av denna förordning och annan unionsrätt som står under tillsyn inom den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet. Styrelsen ska avge ett yttrande till kommissionen om resultatet av den regulatoriska sandlådan för interoperabilitet, i tillämpliga fall med angivande av de åtgärder som krävs för att genomföra nya interoperabilitetslösningar för att främja gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster.

9. Kommissionen ska säkerställa att information om de regulatoriska sandlådorna för interoperabilitet finns tillgänglig på portalen för ett interoperabelt Europa.

10. Senast den 12 april 2025 ska kommissionen anta genomförandeakter som fastställer närmare regler och villkor för inrättande och drift av regulatoriska sandlådor för interoperabilitet, inbegripet urvalskriterier och förfarande för ansökan om, urval av, deltagande i och utträde ur regulatoriska sandlådor för interoperabilitet, samt deltagarnas rättigheter och skyldigheter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 22.2.

Artikel 13

Utbildning

1. Kommissionen ska, med bistånd av styrelsen, tillhandahålla utbildningsmaterial om användningen av EIF och om lösningar för ett interoperabelt Europa, inbegripet lösningar som är kostnadsfria och har öppen källkod. Unionsentiteter och offentliga myndigheter ska tillhandahålla lämpliga utbildningsprogram om interoperabilitetsfrågor till sådana medlemmar av sin personal som har ansvar för strategiska eller operativa uppgifter som påverkar transeuropeiska digitala offentliga tjänster.

2. Kommissionen ska anordna utbildning om interoperabilitetsfrågor på unionsnivå för att förbättra samarbete och utbyte av bästa praxis mellan personalen vid unionsentiteter och offentliga myndigheter, med inriktning på anställda inom den offentliga sektorn, särskilt på regional och lokal nivå. Kommissionen ska kostnadsfritt göra utbildningen tillgänglig för allmänheten online.

3. Kommissionen ska främja utvecklingen av ett certifieringsprogram om interoperabilitetsfrågor för att främja bästa praxis, personalkompetens och en kultur av spetskompetens.

Artikel 14

Inbördes utvärdering

1. En frivillig mekanism för inbördes utvärdering ska inrättas med syftet att underlätta samarbete mellan offentliga myndigheter, utformad för att stödja dessa vid genomförandet av lösningar för ett interoperabelt Europa, för att stödja transeuropeiska digitala offentliga tjänster och för att hjälpa dem att utföra interoperabilitetsbedömningar enligt artikel 3.

2. En inbördes utvärdering ska utföras av interoperabilitetsexperten som är från andra medlemsstater än den medlemsstat där den offentliga myndigheten som genomgår den inbördes utvärderingen är belägen.

3. Information som erhålls genom en inbördes utvärdering får endast användas med avseende på den inbördes utvärderingen. De interoperabilitetsexperter som deltar i den inbördes utvärderingen får inte lämna ut känslig eller konfidentiell information som erhållits under den inbördes utvärderingen till tredje parter. Den berörda medlemsstaten ska säkerställa att de övriga medlemsstaterna och kommissionen utan onödigt dröjsmål underrättas om eventuella risker för intressekonflikter som rör de utsedda interoperabilitetsexperterna.

4. De interoperabilitetsexperter som utför den inbördes utvärderingen ska inom en månad från det att den inbördes utvärderingen avslutats utarbeta och presentera en rapport och överlämna den till den berörda offentliga myndigheten och till styrelsen. Kommissionen ska offentliggöra en rapport på portalen för ett interoperabelt Europa efter godkännande av den medlemsstat där den offentliga myndighet som är föremål för inbördes utvärdering är belägen.

5. Kommissionen får, efter samråd med styrelsen, anta riktlinjer för metoderna för och innehållet i den inbördes utvärderingen.

Kapitel 4

Styrning av gränsöverskridande interoperabilitet

Artikel 15

Styrelsen för ett interoperabelt Europa

1. Styrelsen för ett interoperabelt Europa (*styrelsen*) inrättas härmed. Den ska underlätta strategiskt samarbete och tillhandahålla rådgivning om tillämpningen av denna förordning.
2. Styrelsen ska bestå av en företrädare från varje medlemsstat och från kommissionen.
3. Regionkommittén, EU:s cybersäkerhetsbyrå (Enisa) respektive Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet ska var och en utse en expert som ska bjudas in att delta som observatörer.
4. Styrelsens ordförandeskap ska innehas av kommissionen. Ordföranden får bevilja observatörsstatus i styrelsen till experter som utsetts av unionsentiteter, regioner, organisationer och kandidatländer. Ordföranden får på ad hoc-basis bjuda in experter med särskild kompetens i ett ämne på dagordningen. Kommissionen ska tillhandahålla styrelsens sekretariat.

Styrelsens ledamöter ska göra sitt yttersta för att anta beslut genom konsensus. Eventuella omröstningar ska avgöras med enkel majoritet av de röstande ledamöterna. Ledamöter som har röstat emot ett förslag eller avstått från att rösta ska ha rätt att kort motivera sin ståndpunkt i ett dokument som bifogas yttrandena, rekommendationerna eller rapporterna.

5. Styrelsen ska ha följande uppgifter:
 - a) Anta riktlinjer avseende interoperabilitetsbedömningen enligt artikel 3.5 och den gemensamma checklistan i bilagan till denna förordning, och vid behov uppdatera dessa riktlinjer.
 - b) Analysera den information som samlats in enligt artikel 3.2 och på grundval av detta lämna förslag för att förbättra den gränsöverskridande interoperabiliteten för transeuropeiska digitala offentliga tjänster.
 - c) Anta riktlinjer för delning av de interoperabilitetslösningar som avses i artikel 4.
 - d) Föreslå åtgärder för att främja delning och vidareutnyttjande av interoperabilitetslösningar.
 - e) Utveckla EIF, vid behov uppdatera det och föreslå det för kommissionen.
 - f) Stödja genomförandet av medlemsstaternas och unionsentiteternas interoperabilitetsramverk samt andra relevanta policyer, strategier eller riktlinjer på unionsnivå och nationell nivå, inbegripet principen om digitalt som standard och tillvägagångssättet med inbyggd interoperabilitet.

- g) Bedöma anpassningen av de specialiserade interoperabilitetsramverken till EIF och besvara kommissionens begäranden om samråd om dessa ramverk.
- h) Anta den agenda för ett interoperabelt Europa som avses i artikel 19.
- i) Rekommendera lösningar för ett interoperabelt Europa och dra tillbaka sådana rekommendationer på grundval av överenskomna kriterier.
- j) Övervaka den övergripande samstämmigheten mellan de rekommenderade interoperabilitetslösningarna på nationell, regional och lokal nivå, inbegripet information om deras metadata och kategorisering.
- k) För kommissionen föreslå åtgärder för att, i lämpliga fall, säkerställa att interoperabilitetslösningar är kompatibla med andra interoperabilitetslösningar med vilka de delar ett gemensamt syfte, samtidigt som de i förekommande fall stöder komplementaritet med eller övergång till ny teknik.
- l) Föreslå att kommissionen offentliggör de interoperabilitetslösningar som avses i artikel 8.2 eller ser till att det hänvisas till dessa interoperabilitetslösningar på portalen för ett interoperabelt Europa.
- m) För kommissionen föreslå inrättande av projekt till stöd för genomförande av policyer, innovationsåtgärder och andra relevanta åtgärder, inbegripet finansieringsstöd.
- n) Identifiera bästa praxis för att integrering av interoperabilitetslösningar i offentlig upphandling och anbudsförhanden.
- o) Granska rapporter avseende innovationsåtgärder om användning av de regulatoriska sandlådorna för interoperabilitet och inbördes utvärderingar och vid behov föreslå uppföljningsåtgärder.
- p) Föreslå åtgärder för att förbättra offentliga myndigheters interoperabilitetskapacitet, exempelvis utbildning.
- q) Föreslå relevanta åtgärder för standardiseringsorganisationer och standardiseringsorgan i syfte att bidra till den europeiska standardiseringsverksamheten, särskilt genom de förfaranden som anges i förordning (EU) nr 1025/2012.
- r) Föreslå åtgärder för samarbete med sådana internationella organ och forsknings- och utbildningsinstitut som skulle kunna bidra till utvecklingen av interoperabilitet, särskilt internationella gemenskaper om lösningar med öppen källkod, öppna standarder eller tekniska specifikationer och andra plattformar.
- s) Säkerställa samordning med Europeiska datainnovationsstyrelsen, som avses i förordning (EU) 2022/868 om interoperabilitetslösningar för de gemensamma europeiska dataområdena, liksom med andra unionsentiteter som arbetar med interoperabilitetslösningar som är relevanta för den offentliga sektorn.
- t) Regelbundet informera och samordna med de interoperabilitetssamordnare som avses i artikel 18 och, i relevanta fall, med gemenskapen för ett interoperabelt Europa, i frågor som rör transeuropeiska digitala offentliga tjänster, inbegripet relevanta unionsfinansierade projekt och nätverk.
- u) Tillhandahålla kommissionen rådgivning om övervakningen av och rapporteringen om tillämpningen av denna förordning.
- v) I god tid förse kommissionen med det underlag och de uppgifter som krävs för att rapporterna ska kunna levereras på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med artikel 20.

6. Styrelsen får inrätta arbetsgrupper för att granska särskilda frågor som rör styrelsens uppgifter. Arbetsgrupperna ska inkludera medlemmar från gemenskapen för ett interoperabelt Europa.

7. Styrelsen ska själv anta sin arbetsordning.

Artikel 16

Gemenskapen för ett interoperabelt Europa

1. En gemenskap för ett interoperabelt Europa ska på begäran av styrelsen bidra till styrelsens verksamhet genom att tillhandahålla sakkunskap och rådgivning.

2. Offentliga och privata aktörer, samt organisationer i det civila samhället och företrädare för den akademiska världen som är bosatta eller har sitt säte i en medlemsstat får registrera sig på portalen för ett interoperabelt Europa som medlemmar av gemenskapen för ett interoperabelt Europa.

3. När registreringen har bekräftats ska medlemskapet offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa. Medlemskapet ska inte vara tidsbegränsat. Det får dock när som helst återkallas av styrelsen av proportionella och berättigade skäl, särskilt om en person inte längre kan bidra till gemenskapen för ett interoperabelt Europa eller har missbrukat sin ställning som medlem i gemenskapen för ett interoperabelt Europa.
4. Medlemmarna i gemenskapen för ett interoperabelt Europa får bjudas in till att bland annat:
 - a) bidra till innehållet på portalen för ett interoperabelt Europa,
 - b) tillhandahålla sakkunskap avseende utvecklingen av interoperabilitetslösningar,
 - c) delta i arbetsgrupperna och annan verksamhet,
 - d) delta i de stödåtgärder som föreskrivs i artiklarna 9–14,
 - e) främja användningen av standarder och ramverk för interoperabilitet.
5. Styrelsen ska anordna en årlig sammankomst online för gemenskapen för ett interoperabelt Europa.
6. Styrelsen ska anta en uppförandekod för gemenskapen för ett interoperabelt Europa. Uppförandekoden ska offentliggöras på portalen för ett interoperabelt Europa.

Artikel 17

Nationella behöriga myndigheter och enda kontaktpunkter

1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera behöriga myndigheter som ansvariga för tillämpningen av denna förordning. Medlemsstaterna ska utse en enda kontaktpunkt bland sina behöriga myndigheter.
2. Den enda kontaktpunkten ska ha följande uppgifter:
 - a) Inom medlemsstaten samordna alla frågor som rör denna förordning.
 - b) Stödja offentliga myndigheter inom medlemsstaten för att inrätta eller anpassa de förfaranden genom vilka de utför de interoperabilitetsbedömningar som avses i artikel 3 och i bilagan.
 - c) Främja utbyte och vidareutnyttjande av interoperabilitetslösningar genom portalen för ett interoperabelt Europa eller någon annan relevant portal.
 - d) Bidra med landsspecifik kunskap till portalen för ett interoperabelt Europa.
 - e) Samordna och uppmuntra ett aktivt engagemang från en rad olika nationella, regionala och lokala entiteter i de projekt till stöd för genomförandet av policyer och innovationsåtgärder som avses i artiklarna 9–14.
 - f) Stödja medlemsstatens offentliga myndigheters samarbete med relevanta offentliga myndigheter i andra medlemsstater när det rör frågor som omfattas av denna förordning.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna har tillräckliga befogenheter och resurser för att kunna utföra de uppgifter som de tilldelats på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.
4. Medlemsstaterna ska inrätta nödvändiga samarbetsstrukturer mellan alla nationella myndigheter som är inblandade i genomförandet av denna förordning. Dessa strukturer får bygga på befintliga mandat och processer på området.
5. Varje medlemsstat ska utan onödigt dröjsmål underrätta kommissionen om utseendet av dess enda kontaktpunkt och eventuella senare ändringar av detta, samt informera kommissionen om andra nationella myndigheter som deltar i styrningen av interoperabilitetspolicyn. Varje medlemsstat ska offentliggöra utseendet av sin enda kontaktpunkt. Kommissionen ska offentliggöra en förteckning över utsedda enda kontaktpunkter.

Artikel 18

Interoperabilitetssamordnare för unionsentiteter

Varje unionsentitet som reglerar, tillhandahåller eller förvaltar transeuropeiska digitala offentliga tjänster ska utse en interoperabilitetssamordnare under överinseende av dess högsta ledning för att säkerställa unionsentitetens bidrag till genomförandet av denna förordning.

Interoperabilitetssamordnaren ska tillhandahålla stöd inom hela den unionsentiteten när det gäller att inrätta eller anpassa interna förfaranden för att genomföra interoperabilitetsbedömningen.

Kapitel 5

Ett interoperabelt Europa – planering och övervakning

Artikel 19

Agendan för ett interoperabelt Europa

1. Efter att ha anordnat ett offentligt samrådsförfarande via portalen för ett interoperabelt Europa, där bland annat medlemmarna i gemenskapen för ett interoperabelt Europa och interoperabilitetssamordnarna deltar, ska styrelsen varje år anta en strategisk agenda för planering och samordning av prioriteringar för utvecklingen av gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster (*agendan för ett interoperabelt Europa*). Agendan för ett interoperabelt Europa ska ta hänsyn till unionens långsiktiga strategier för digitalisering, unionens befintliga finansieringsprogram och pågående genomförande av unionens policyer.
2. Agendan för ett interoperabelt Europa ska omfatta följande:
 - a) En behovsbedömning för utveckling av interoperabilitetslösningar.
 - b) En förteckning över pågående och planerade stödåtgärder för ett interoperabelt Europa.
 - c) En förteckning över föreslagna uppföljningsåtgärder till innovationsåtgärder, inbegripet åtgärder till stöd för interoperabilitetslösningar med öppen källkod.
 - d) Kartläggning av synergier med andra relevanta program och initiativ på unionsnivå och nationell nivå.
 - e) Uppgifter om tillgängliga ekonomiska möjligheter till stöd för de prioriteringar som ingår.
3. Agendan för ett interoperabelt Europa får inte ålägga ekonomiska skyldigheter eller ytterligare administrativa bördor. Efter antagandet av agendan för ett interoperabelt Europa ska kommissionen offentliggöra den på portalen för ett interoperabelt Europa och tillhandahålla regelbundna uppdateringar om dess genomförande.

Artikel 20

Övervakning och utvärdering

1. Kommissionen ska övervaka framstegen i utvecklingen av transeuropeiska digitala offentliga tjänster för att stödja evidensbaserat beslutsfattande och nödvändiga åtgärder i unionen på nationell, regional och lokal nivå. Övervakningen ska prioritera vidareutnyttjande av befintliga data från övervakning på unionsnivå, nationell nivå och internationell nivå, samt automatisk datainsamling. Kommissionen ska samråda med styrelsen vid utarbetandet av metoder, indikatorer och process för övervakning.
2. När det gäller ämnen av särskilt intresse för genomförandet av denna förordning ska kommissionen övervaka
 - a) framstegen när det gäller gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster i unionen,
 - b) framstegen i riktning mot medlemsstaternas genomförande av EIF,

- c) användningen av interoperabilitetslösningar för olika offentliga tjänster i medlemsstaterna,
 - d) utveckling av interoperabilitetslösningar med öppen källkod för offentliga tjänster, innovation inom den offentliga sektorn och samarbete med GovTech-aktörer, inbegripet små och medelstora företag och uppstarts företag, gällande gränsöverskridande interoperabla offentliga tjänster som ska levereras eller hanteras elektroniskt i unionen,
 - e) förbättrad interoperabilitetskompetens inom den offentliga sektorn.
3. Kommissionen ska offentliggöra resultaten av övervakningen på portalen för ett interoperabelt Europa. När så är möjligt ska de offentliggöras i ett maskinläsbart format.
4. Kommissionen ska lägga fram och överlämna en årlig rapport till Europaparlamentet och rådet om interoperabilitet i unionen. Rapporten ska
- a) ange framstegen när det gäller gränsöverskridande interoperabilitet för transeuropeiska digitala offentliga tjänster i unionen,
 - b) identifiera betydande hinder för genomförandet av och drivkrafter för gränsöverskridande interoperabla offentliga tjänster i unionen,
 - c) ange resultat som uppnåtts över tid när det gäller genomförandet av EIF, användningen av interoperabilitetslösningar, förbättring av interoperabilitetskompetens, utvecklingen av interoperabilitetslösningar med öppen källkod för offentliga tjänster och ökningen av innovationen inom den offentliga sektorn och av samarbetet med GovTech-aktörer.
5. Kommissionen ska senast den 12 januari 2028 och vart fjärde år därefter, lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning till Europaparlamentet och rådet, vilken ska innehålla slutsatserna av utvärderingen. Rapporten ska särskilt bedöma behovet av att inrätta obligatoriska interoperabilitetslösningar.
6. I den rapport som avses i punkt 5 ska särskilt följande bedömas:
- a) Denna förordnings inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet som en möjliggörande faktor för sömlösa och tillgängliga digitala offentliga tjänster i unionen.
 - b) Ökad effektivitet, inbegripet genom minskning av administrativa bördor vid onlinetransaktioner till följd av gränsöverskridande interoperabilitet för medborgare och företag, särskilt för små och medelstora företag och uppstarts företag.
 - c) Behovet av eventuella ytterligare policyer, åtgärder eller insatser som krävs på unionsnivå.
7. Om tidpunkten för de rapporter som avses i punkterna 4 och 5 sammanfaller får kommissionen kombinera båda rapporterna.

Kapitel 6

Slutbestämmelser

Artikel 21

Kostnader

1. Under förutsättning att finansiering finns tillgänglig ska unionens allmänna budget täcka kostnaderna för följande:
 - a) Utveckling och underhåll av portalen för ett interoperabelt Europa.
 - b) Utveckling, underhåll och främjande av lösningar för ett interoperabelt Europa.
 - c) Stödåtgärder för ett interoperabelt Europa.
2. De kostnader som avses i punkt 1 ska täckas på ett sätt som överensstämmer de tillämpliga bestämmelserna i den relevanta grundrättsakten.

*Artikel 22***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 23***Ikraftträdande**

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Den ska tillämpas från och med den 12 juli 2024,
Artiklarna 3.1–3.4 och 17 ska dock tillämpas från och med den 12 januari 2025.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 13 mars 2024.

På Europaparlamentets vägnar

R. METSOLA

Ordförande

På rådets vägnar

H. LAHBIB

Ordförande

BILAGA

GEMENSAM CHECKLISTA FÖR RAPPORTER OM INTEROPERABILITETSBEDÖMNINGAR

Följande punkter ska ingå i den rapport som avses i artikel 3.2:

1. Allmän information

- Unionsentitet eller offentlig myndighet som tillhandahåller rapporten och annan relevant information
- Initiativ, projekt eller åtgärd som berörs

2. Krav

- Berörda transeuropeiska digitala offentliga tjänster
- Bindande krav som bedömts
- Offentliga och privata aktörer som påverkas
- Identifierad inverkan på gränsöverskridande interoperabilitet

3. Resultat

- Lösningar för ett interoperabelt Europa som kommer att användas
 - Andra relevanta interoperabilitetslösningar, i tillämpliga fall, inbegripet maskin-maskin-gränssnitt
 - Återstående hinder för gränsöverskridande interoperabilitet
-